

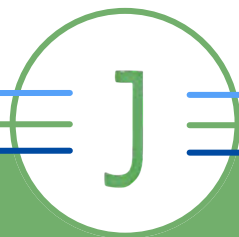

“NOTHING ABOUT US WITHOUT US!”

JONGERENTOP

NOORD-HOLLAND NOORD

DONDERDAG 11 APRIL 2024
VONK & REGIUS COLLEGE SCHAGEN

JongerenTop

TEKSTVERSLAG & OPBRENGST

NOTHING ABOUT US WITHOUT US!

De titel van de JongerenTop NHN 2024 is duidelijk: jongeren willen zélf meepraten over de onderwerpen die hen aangaan. De leus en de onderwerpen van de zes workshops op deze bijeenkomst, komen voort uit gesprekken met jongeren tijdens de Podcasttour JongerenTop NHN 2024. De onderwerpen die hen bezighouden, zijn dus door henzelf aangedragen en bepalen de inhoud van de workshops, die door een aantal van hen mede zijn georganiseerd.

Zo'n 200 bezoekers zijn donderdagmiddag 11 april afgereisd naar het Regius College in Schagen, waar de JongerenTop NHN 2024 plaatsvindt. Het merendeel is werkzaam in sectoren die veel met jongeren te maken hebben, zoals het onderwijs, jongerenwerk of lokale en nationale overheden.

BIJZONDER VERHAAL

Hoewel jongeren onder de bezoekers een minderheid zijn, is hun stem goed vertegenwoordigd. Dat begint al bij de opening: vanaf het podium heet de 25-jarige Gregory Chong de bezoekers welkom. Medepresentator Milo Berlijn staat op dat moment nog in de file, maar Gregory redt zich prima in zijn eentje.

Hij is dan ook een ware JongerenTop-veteraan, met een bijzonder verhaal. Bij de eerste editie in 2018 werd hij geïnterviewd over de problemen waar hij toen mee kampte, waaronder een depressie. Het gesprek kantelde zijn blik: Gregory ging inzien dat het niet alleen zijn problemen waren, maar dat er ook in het systeem ruimte voor verbetering was. Bij volgende edities was hij opnieuw van de partij om in gesprek te gaan en een workshop te leiden. Inmiddels is hij een volwaardig professional jongerenparticipatie.

DE STEM VAN JONGEREN DOET ERTOE. EEN VAN DE MANIEREN OM DIE IN NOORD-HOLLAND NOORD EEN PLEK TE GEVEN, IS MET DE ORGANISATIE VAN DEZE VIERDE JONGERENTOP – EERDERE EDITIES VONDEN PLAATS IN 2018, 2021 EN 2022. DE INITIATIEFNEMERS, WAARONDER GEMEENTEN, SCHOLEN, INSTELLINGEN EN JONGERENWERK, WILLEN BEVORDEREN DAT JONGEREN OP ALLE FRONTEN MEEDOEN AAN DE SAMENLEVING. DAAROM GAAN ZE STEEDS VAKER MET JONGE MENSEN IN GESPREK OVER WAT ZE BELANGRIJK VINDEN. DAT DOEN DE INITIATIEFNEMERS OP EEN GEORGANISEERDE MANIER, BIJVOORBEELD VIA JONGERENRADEN, MAAR OOK IN HET DAGELIJKSE CONTACT.

DAGVOORZITTER:
GREGORY CHONG, 25 JAAR

THEMA'S OP DE AGENDA

Dagvoorzitter Gregory in gesprek met wethouders Puck de Nijs-Visser (Schagen) en Fotigui Camara (Den Helder)

Na een rondvraag door de zaal – Wat komen bezoekers halen bij deze JongerenTop? Wat komen ze brengen? – nodigt Gregory wethouders Puck de Nijs-Visser (Schagen) en Fotigui Camara (Den Helder) uit op het podium.

De Nijs-Visser vindt het van belang dat je, als je jong bent, je grenzen mag en kan verleggen, binnen een veilige omgeving die je helpt en opvangt. Camara vindt het belangrijk dat alle jongeren zichzelf kunnen ontplooiën. Jongerenparticipatie speelt hierbij volgens beiden een grote rol. Door jongeren écht een podium en een officiële status te geven, kunnen ze de voor hen belangrijke thema's op de agenda zetten en aan het begin van beleidsvorming ook echt meedenken – bijvoorbeeld in een kinderraad of jongerenadviesraad, zoals Den Helder heeft.

De uitnodiging en uitdaging voor volwassenen is om ook open te luisteren naar wat er leeft, wat er speelt en welke oplossingen jongeren daar zelf voor aandragen. In gesprekken merkt ze dat veel jonge mensen zich voor anderen in willen zetten: “Ik doe het niet voor mezelf, maar voor de jongeren na mij”, horen beiden vaak terug

Jezelf kunnen en durven zijn, jezelf uitspreken, maar vooral ook genieten van deze mooie periode van jong zijn: dat gunnen ze de jongeren van harte. De Nijs-Visser streeft ernaar dat er over twee jaar in Schagen ook een stevige jongerenadviesraad is – de eerste stappen daarvoor zijn al gezet.

PODCAST-TOUR DOOR NOORD-HOLLAND NOORD

Voordat de workshops van start gaan, vertelt Maarten van der Molen van Link Jongerenwerk hoe de onderwerpen van deze JongerenTop tot stand zijn gekomen. In de voorbereiding heeft hij op verschillende plaatsen in Noord-Holland Noord podcasts opgenomen met groepen jongeren. Samen met deze jongeren zijn de thema's voor de workshops tijdens de JongerenTop bepaald. Die gesprekken zijn terug te luisteren op [Spotify](#).

De jongeren die in de podcasts hebben gesproken, zijn actief betrokken geweest bij de voorbereidingen van de workshops. Meerdere jongeren die eraan deelnamen, zullen ook tijdens de workshops spreken.

MAARTEN VAN DER MOLEN
HOST PODCASTS EN
PROJECTLEIDER JONGERENTOP

VAN KLASLOKAAL NAAR LEVENSLES

Organisatie: Thierry, Thijs. Ondersteuning: Vincent Fafieanie (Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland). Sprekers: Thierry, Thijs, Vincent

Thierry en Thijs vinden dat het onderwijs beter aan kan sluiten op wat er bij jongeren leeft, net als bij de vragen die ze hebben om zich goed voor te bereiden op hun toekomst. Voor de workshop stelden ze samen met Vincent en Link Jongerenwerk vijf vragen op, waar groepjes van vier tot vijf deelnemers mee aan de slag gaan:

- Wat had je zelf willen leren?
- Wat denk je dat jongeren nu moeten leren om weerbaar te zijn?
- Als er nu een nieuw vak zou zijn, waar zou dat over moeten gaan?
- Hoe kun je jongeren een stem geven en betrekken bij leren, ook buiten school?
- Wat kan je zelf doen vanuit jouw positie?

Om tijdens de gesprekken ook de stem van jongeren te vertegenwoordigen, schuiven Thierry en Thijs zelf aan bij de groepjes – al blijken er tijdens de tweede ronde genoeg andere leeftijdsgenoten aanwezig.

Vak afstemmen op jongeren

De deelnemers nemen het thema serieus en snappen het belang om te luisteren naar wat jongeren belangrijk vinden. Daarmee houd je tenslotte je vinger aan de pols bij maatschappelijke ontwikkelingen die jongeren raken, zoals de thema's die vandaag besproken worden. Het onderwijs loopt daar vaak wat achteraan. Jongeren zijn nieuwsgierig en onderzoekend naar wat er in hun omgeving speelt, wat docenten een nuttige spiegel kan bieden om met hun lessen op aan te sluiten. Maar het schoolsysteem biedt niet altijd ruimte om te luisteren of om samen over zaken na te denken.

Een leerkracht oppert om aan het begin van het jaar te vragen wat jongeren bezighoudt en daar een deel van de lessen op in te richten. Zo kan een onderwerp dat onder hen leeft aan bod komen, zoals 'ondernemen' of 'welbevinden'. Maar het is ook mogelijk om jongeren zelf een les te laten verzorgen.

VAN KLASLOKAAL NAAR LEVENSLES

Nieuwe vakken

Daarnaast zijn er vele ideeën over nieuwe vakken. Zo willen jongeren leren wie ze zelf zijn. Deze tijdsgeest vraagt bijvoorbeeld om zelfredzaamheid: op sociale media laten mensen vaak alleen zien dat het goed met ze gaat. Maar als dat voor jou anders is of als je verlegen bent, wat is dan jouw plek? Verdere suggesties zijn lesstof over je lichaam, hypotheek, zorgverzekering, je eigen manier van leren, mediavaardigheden, weerbaarheidstrainingen of omgaan met feedback.

De deelnemers hebben verschillende ideeën om zelf iets te doen. Zo wil één docent de vragen uit deze workshop meenemen in een al gepland gesprek met de directeur, over de aansluiting tussen de school en de arbeidsmarkt. Anderen willen de opbrengsten van de workshop meenemen bij het inwerken van nieuwe collega's en in het gesprek met hun klas.

“DE LES ‘HOE MAAK JE VAN JE DROMEN WERKELIJKHEID?’”

“AANSLUITEN OP VO/MBO OM MET JONGEREN TE PRATEN OVER GELDZAKEN OF GASTLESSEN TE GEVEN OP DIT ONDERWERP”

“VOORLICHTING OVER DIGITALE LEEFWERELD. NIET ALLEEN AAN JONGEREN, MAAR JUIST OOK AAN MENSEN/DOCENTEN VAN DE ‘OUDE STEMPEL’”

VERSCHILLENDE BIJDAGEN VAN DEELNEMERS AAN DE WORKSHOP

PARTICIPEREN OF ISOLEREN

Organisatie: Rick, Krijn. Ondersteuning: Femke Blokker (RPA^{nhn}). Sprekers: Rick, Krijn, Marcel (gemeente Heemskerk)

Rick en Krijn hebben beiden een beperking. Over de drempels die ze in het dagelijks leven tegenkomen, waren ze al te horen in podcast-afleveringen 3 en 4. Bij de workshop hebben ze Marcel betrokken, een jonge professional die werkt aan de inclusie-agenda van de gemeente Heemskerk.

Marcel vertelt dat Nederland zich al heel lang geleden heeft verbonden aan het VN-Verdrag Handicap. Gemeenten hebben de opdracht om dit verdrag te vertalen naar een inclusie-agenda, maar geven daar nog maar weinig gehoor aan. Ze vinden het lastig om een ingang bij de doelgroep te vinden, essentieel voor het opstellen van zo'n agenda, en worstelen met wat er allemaal bij inclusie komt kijken: van de eigen websites aanpassen voor mensen met een visuele handicap tot het toegankelijk maken van stemlokalen. Maar het belang van de agenda is juist om niets te vergeten.

Persoonlijke ervaringen

Rick en Krijn illustreren Marcells verhaal met de drempels die zij ervaren om mee te kunnen doen. Zo is het voor Rick met zijn visuele beperking niet vanzelfsprekend dat hij informatie van het internet kan halen. Hij is daarvoor afhankelijk van de voorleesfunctie, maar die werkt lang niet voor elke website.

Krijn wil heel graag een eigen bedrijf starten, maar denkt niet hetzelfde behandeld te worden als iemand met een beperking die in loondienst gaat. Daarbij is namelijk loonkostensubsidie voor de werkgever mogelijk: een compensatie voor de arbeid die niet geleverd kan worden. Een zelfstandig ondernemer zou geen recht op een dergelijk voordeel hebben – tenminste, dat veronderstelt Krijn op dat moment nog ...

PARTICIPEREN OF ISOLEREN

Vier gesprekstafels

Na de verhalen van Marcel, Rick en Krijn nemen de deelnemers plaats aan een van vier gesprekstafels, elk met een eigen onderwerp: 'neurodiversiteit' (mensen met een neurodivergente stoornis als autisme of ADHD), 'de systeemwereld', 'lichamelijke beperkingen' en 'sensorische beperkingen'. Welke ideeën kunnen de deelnemers aandragen om de wereld op deze onderwerpen een beetje beter te maken?

Zo zijn soms aanpassingen in het onderwijs mogelijk voor leerlingen met ADHD. In plaats van een pilletje, kan een beweeglijke leerling misschien klusjes doen op school. Het speciaal onderwijs is beter ingericht op zulk maatwerk, maar er is geen speciaal mbo of hbo; het beroepsonderwijs vraagt mensen met een beperking om in het reguliere systeem te passen.

Krijns deelname aan de tafel 'systeemwereld' levert hem persoonlijk veel op. Een aantal aanwezige specialisten wijst hem erop dat hij als zelfstandig ondernemer wel degelijk voor regelingen in aanmerking zou komen. Een mooi bericht, maar ook een illustratie dat het soms moeilijk is om de weg te vinden in de systeemwereld.

"JE VRAAGT IEMAND MET EEN GEBROKEN BEEN NIET OM NAAR HET EINDE VAN DE GANG TE LOPEN. MAAR JE VRAAGT MENSEN MET EEN NEURODIVERGENTE BEPERKING WEL OM MEE TE DOEN IN EEN SYSTEEM DAT NIET OP ZE IS INGERICHT"

ERVARINGSDESKUNDIGE
DEELNEMER, GESPREKSTAFEL
NEURODIVERSITEIT

Maak werk van inclusie

Uiteindelijk is de workshop vooral een hartenkreet: jongeren met een beperking vinden het enorm belangrijk om volwaardig aan de samenleving mee te doen. Maak dus werk van inclusie en neem zoveel mogelijk drempels weg. Ga als gemeente gestructureerd aan de slag met de inclusie-agenda en betrek daar ook jongeren bij.

TIP!

SOMMIGE GEMEENTEN HEBBEN EEN JONGERENRAAD GEÏNSTALLEERD, WAARIN JONGERENPARTICIPATIE MOOI GEBORGD IS; ZORG DAT DIE RAAD INCLUSIEF IS VOOR JONGEREN MET EEN BEPERKING, ZODAT OOK ZIJ MEE KUNNEN DENKEN.

WOONKANSSEN VOOR JONGEREN

Organisatie: Chay, Jaz, Zoë, Rachel. Ondersteuning: Noëlle Batelaan (gemeente Alkmaar). Sprekers: Jeroen Fontein (Kennemer Wonen), Chay, Jaz

De workshop zou eerst over het 'woningtekort' gaan, maar die term vinden de jongeren die deze workshop organiseren te negatief. Het probleem is ten slotte wel bekend, zo blijkt ook uit de quizvraag aan het begin: veel deelnemers schatten goed in dat maar liefst 45,8% van de jongvolwassenen tussen 18 en 30 jaar nog thuis woont.

Dat heeft natuurlijk alles met het aantal beschikbare woningen te maken. En hoewel veel jongeren wel weten wel dat ze zich op hun achttiende in moeten schrijven, doen ze dat niet. Deels omdat ze op die leeftijd al zoveel moeten regelen – en als ze zich inschrijven, is er toch niks beschikbaar. Maar als ze er pas op 22- of 23-jarige leeftijd aan beginnen, zijn ze te laat om nog voor hun dertigste een woning te bemachtigen.

Toch lichten de organisatoren van deze workshop liever toe wat wél goed gaat. Uit de meerdere voorbeelden die ze hebben aangedragen, zullen ze vandaag drie presenteren.

Vorrangsregeling en friends-contract

Het eerste voorbeeld komt van gastspreker Jeroen Fontein, strategisch adviseur van woningcorporatie Kennemer Wonen. Hij zet zich als een ambassadeur in om de situatie van jongeren onder de aandacht te krijgen, zowel binnen de corporatie als binnen de gemeente.

Naast een algemeen verhaal over de werkzaamheden van een woningcorporatie, vertelt hij over de voorrangsregeling voor jongeren van 23 tot en met 27 jaar. Zij kunnen reageren op speciaal geselecteerde woningen van Kennemer Wonen, waarin ze maximaal vijf jaar mogen wonen. Gedurende die periode behouden deze jongeren hun inschrijftijd. Op die manier kunnen ze sneller op eigen benen gaan staan, terwijl ze ook de benodigde inschrijfduur opbouwen om voor een volwaardige sociale huurwoning in aanmerking te komen. Daarnaast onderzoekt Kennemer Wonen momenteel de opties voor het invoeren van een friends-contract, wat het mogelijk moet maken dat vrienden samen een eengezinswoning betrekken en daarmee de kosten delen.

WOONKANSEN VOOR JONGEREN

Ecodorp en tijdelijke woningen

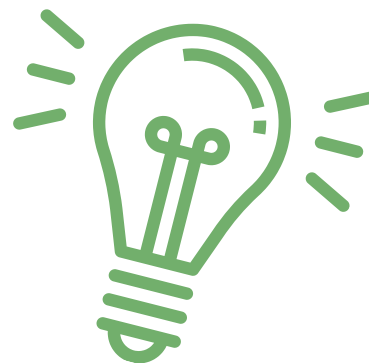
Het tweede voorbeeld komt van de 18-jarige Chay. Hij woont in een ecodorp in Bergen, in een jongerenproject met vier leeftijdsgenoten en plaats voor een vijfde. Zij krijgen daarbij begeleiding – toevallig door Chay's moeder – en mogen daar wonen voor een lagere prijs; in ruil daarvoor doen ze wat vrijwilligerswerk voor het eco-initiatief en de gemeenschap. De woningen zijn gebouwd uit andere, duurzamere materialen dan gewoonlijk. Ze zijn bijvoorbeeld gemaakt van oud plastic of bewoners wonen in tiny houses of yurts (traditionele ronde tenten). Deze alternatieven voor nieuwbouw kunnen op veel belangstelling van de deelnemers rekenen.

Tot slot vertelt Jaz over het derde voorbeeld: een snelbouwproject aan de Koelmalaan in Alkmaar. Hier staan 129 woningen met een tijdelijke vergunning. Deze zijn modulair gebouwd, zodat ze makkelijk te verplaatsen zijn zodra de vergunning afloopt. Op deze plek zijn veel jongeren gehuisvest.

TIP!

VOOR INZICHT EN HULP BIJ WAT 18-JARIGEN MOETEN REGELEN, KUN JE ALS GEMEENTE DE APP KWIKSTART AANBIEDEN. ALKMAAR DOET DIT AL, MAAR VEEL ANDERE GEMEENTEN NOG NIET.

"IK WIL EEN HUIS, NU!"

OWEN (17)

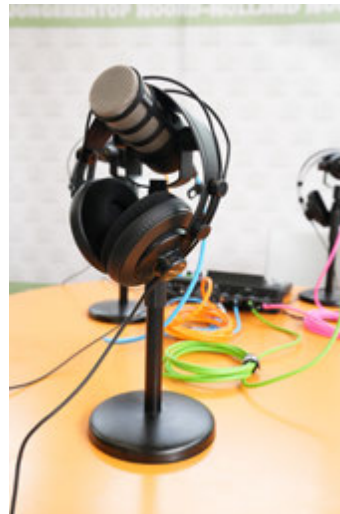

PAUZE: NETWERKEN EN VERBINDEN

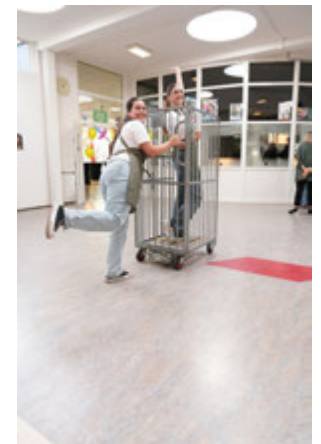
“HET IS HEEL BELANGRIJK OM HULPVERLENING, GEMEENTEN EN ONDERWIJS TE BLIJVEN VERBINDEN EN SAMEN TE WERKEN”

NATASCHA EIGEMAN,
JONGERENWERKER
STRAATGELUID,
ALKMAAR

“HET IS ALTIJD GOED OM TE NETWERKEN EN TE PRATEN OVER DE ONDERWERPEN DIE ONS AANGAAN: HOE DENKEN ANDERE JONGERENWERKERS DAAROVER?”

SINAN DOGAN,
WIJKCENTRUM DE OEVER

BETER ZELFBEELD, MINDER PRESTATIEDRUK

Organisatie: Joris en Gaia (Jongerenadviesraad Den Helder), Ian Commandeur (Jongerenplatform Regio Alkmaar en Virgilius Mentoring).

Ondersteuning: Marisa Stegmeijer (gemeente Hollands Kroon). Sprekers: Ian Commandeur, Frederieke Vriends (MIND Us).

WE WORDEN
GECONDITIONEERD MET HET
IDEE DAT VRIJE TIJD EEN
VACUÛM IS DAT MOET
WORDEN OPGEVULD. DIT
MAAKT MINDER
VEERKRACHTIG, WANT ZO KAN
JE NIET TOT RUST KOMEN

Ian Commandeur heeft zijn masterscriptie geschreven over de mentale gezondheid van jongeren op het platteland. Zeker sinds het coronatijdperk zijn daar steeds meer zorgen over. Zelf spreekt Ian liever over 'veerkracht' dan 'mentale gezondheid', maar inderdaad, je kunt merken dat die afneemt. Waar ligt dat aan?

Een belangrijke factor is dat jongeren vanuit hun omgeving met heel veel eisen te maken krijgen: een hoog studieniveau, een bovengemiddeld salaris, extravert en gezellig zijn, werken aan persoonlijke groei, thuis je steentje bijdragen én verantwoordelijkheid nemen voor allerlei maatschappelijke problemen – verminder je ecologische voetafdruk, ga vaker fietsen, eet minder vlees.

Rem individuele ontwikkeling

In een levensfase waarin iemand zélf nog moet ontdekken wie hij of zij is, remmen al deze eisen de individuele ontwikkeling. Niet iedereen heeft daar last van, maar als jongeren het idee hebben dat ze voor anderen perfect moeten zijn om liefde en respect te ontvangen – 'sociaal voorgeschreven perfectionisme' – leiden de eisen tot prestatiedruk, een laag zelfbeeld en burn-outs. Dit is op termijn niet vol te houden.

Een tweede proces dat een rol kan spelen, is 'verantwoordingsdrang'. Hier is sprake van als iemand een veeleisend zelfbeeld heeft en dat in stand wil houden. De dreiging dat dit zelfbeeld wordt aangetast, zorgt voor onrust. Wie zichzelf bijvoorbeeld als sportief ziet, kan het dan moeilijk verantwoorden om ontspannen op de bank te gaan liggen. Maar als je nooit kunt ontspannen, neemt je veerkracht ook af.

Volgens Ian is het dus belangrijk om met jongeren het gesprek aan te gaan: zijn die hoge eisen realistisch of hebben ze die van hun omgeving overgenomen?

IAN COMMANDEUR (25), ONDERZOEKER EN SPREKER

BETER ZELFBEELD, MINDER PRESTATIEDRUK

De Checkers

Over de wijze waarop je dat gesprek kunt voeren, vertelt de tweede spreker. Frederieke Vriends is directeur van MIND Us, een landelijke stichting die zich inzet voor de mentale gezondheid van jongeren. Ze vertelt dat jongeren die gesprekken niet willen voeren met een toegewezen vertrouwenspersoon, maar met iemand die ze zelf uitkiezen, zoals een tante, buurvrouw of sportcoach. En juist die mensen vinden het moeilijk om zo'n gesprek te voeren: 40% wil wel steun bieden, maar weet niet hoe.

Om daarbij te helpen, heeft MIND Us recent de Checkers gelanceerd, een hulpmiddel dat uit drie modules bestaat. De eerste gaat over het herkennen van de signalen dat iemand niet goed in zijn vel zit. De tweede module geeft handvatten om een goede gesprekspartner te zijn. Hoe je iemand verder helpt, komt in de laatste module aan de orde.

De Checkers zijn laagdrempelig te gebruiken, want elke module is in vijftien minuten te doorlopen. Dit voorziet duidelijk in een behoefte, vertelt Frederieke: twee weken na de lancering willen al 29 partners het hulpmiddel in hun organisatie implementeren.

CHECK DE CHECKERS!

TABOE RONDOM DRUGS?!

Organisatie: Toni, Marim, Boye. Ondersteuning: Jeroen Korthals (gemeente Hoorn). Spreker: Anouck Auee (Brijder Verslavingszorg).

Hoewel nieuwsberichten soms een andere indruk wekken, is het onder jongeren zeker niet normaal om drugs te gebruiken: dat doet slechts een minderheid. Toch zien Toni, Marim en Boye dat het onderwerp leeft onder hun leeftijdsgenoten en dat het moeilijk bespreekbaar is. Dat taboe vinden ze niet constructief: het kan hulp belemmeren zodra het met de gebruiker niet goed gaat.

Niets voor je achttiende

Hoe kun je drugsgebruik bespreekbaar maken zonder het te normaliseren? Want dat deze middelen ongezond zijn, is duidelijk. Anouck Auee vertelt dat Brijder een heldere richtlijn heeft: gebruik voor je achttiende helemaal niets – geen drugs, geen alcohol. De negatieve invloed is namelijk extra ingrijpend als je nog in je ontwikkeling zit.

Leeftijd is volgens haar dan ook een belangrijke factor in het gesprek over drugs, vooral in de kaders die je stelt: een 14-jarige moet je steviger begrenzen dan een 24-jarige die nog bij zijn ouders woont. Jongeren hebben ook behoefte aan die kaders, want die bieden veiligheid. Maar daarbij is het wel essentieel om het gesprek open te houden en weg te blijven van oordelen en veroordelen. Als je dreigt met zware consequenties zodra je kind drugs gebruikt, zoals het huis uitzetten, is die veiligheid verdwenen.

TABOE RONDOM DRUGS?!

Wijsheid niet in pacht

Anouck deelt een aantal gesprekstechnieken om die dialoog open te houden. Voor veel van de deelnemers aan de workshop die zelf werkzaam zijn in de zorg of hulpverlening, zullen die bekend voorkomen. Maar de praktijk is weerbarstiger; uiteindelijk heeft geen enkele ouder de wijsheid in pacht en is het voor iedereen een experiment hoe je omgaat met eventueel middelengebruik van je kind.

Na het verhaal van Anouck ontstaat dan ook een levendige discussie onder de deelnemers – zeker in de tweede ronde, waarin meer van de PowerPoint-presentatie wordt afgeweken. Is het bijvoorbeeld oké om een 15-jarige twee biertjes te geven? De richtlijn van de Brijder in gedachten, is het antwoord duidelijk nee.

En dan komt impliciet naar voren welke rol de overheid zou kunnen spelen. De voortschrijdende wetenschappelijke inzichten in wat middelengebruik doet met de ontwikkeling van een kind, moeten niet alleen een rol spelen in het beleid, maar ook publiekelijk voor het voetlicht gebracht worden.

Doe daarnaast onderzoek naar welke problemen voortkomen uit het gebruik. En blijf onderzoeken hoeveel gebruikers er zijn – zolang dat aantoonbaar om een minderheid gaat, is dat een goed medicijn tegen alle jongeren over één kam scheren.

“DAT EEN 14-JARIGE ONDER INVLOED VAN DRUGS THUISKOMT, MAKEN
WIJ NIET MEE. HET IS GOED OM TE WETEN DAT DIT BESTAAT.
MISSCHIEN MOETEN WE ER TOCH MEER OP LETTEN”

SINAN DOGAN, JONGERENWERKER WJKCENTRUM DE OEVER, ALKMAAR

GRENZELOOS STERK: SAMENWERKEN TEGEN SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Organisatie: Femke, Marcella. Ondersteuning: Romy Vlaar (jongerenwerker Trefpunt, Heiloo). Sprekers: Femke, Saaniya Ram en Jowi van de Berk (Qpido), Romy

Schuldgevoelens, vertrouwensproblemen, depressiviteit en gedachten aan zelfdoding: de gevolgen van seksueel overschrijdend gedrag zijn ingrijpend, zo blijkt uit de ervaringen die te horen zijn in de vijfde aflevering van de podcast. Een van die verhalen is van de 22-jarige Femke, die ook zal spreken tijdens deze workshop.

Pas jaren later

Dat Femke haar verhaal over haar ervaringen op elf- en zestienjarige leeftijd nu al deelt, is relatief vroeg. Gemiddeld duurt het zestien jaar voordat een slachtoffer van seksueel overschrijdend gedrag zijn of haar verhaal vertelt. Saaniya Ram van Qpido, een organisatie die zich inzet voor seksuele gezondheid, vertelt dat mensen soms om andere redenen bij de organisatie in behandeling gaan; pas later blijkt dat seksueel grensoverschrijdende ervaringen de échte oorzaak van de problemen zijn.

Saaniya's collega Jowi vertelt dat het aantal slachtoffers toeneemt. Uit het landelijke onderzoek Seks onder je 25e (2023) blijkt dat het percentage meisjes dat wel eens gedwongen is tot seksuele handelingen, is gestegen van 12% naar 20%; bij jongens is dat een stijging van 2% naar 4%. Ook drie van de vier deelnemers aan de podcast hebben ermee te maken gehad, terwijl het gespreksonderwerp niet van tevoren was bepaald. Dat zegt genoeg, stelt Femke, en is een duidelijk signaal dat er nú iets moet gebeuren.

Gezond gesprek nodig

De dames zijn het erover eens dat een gezond gesprek over seksueel grensoverschrijdend gedrag nodig is, onder andere via voorlichting en onderwijs. Volgens Jowi krijgt 75% van de slachtoffers te maken met negatieve reacties als ze erover vertellen. Dat kan in heel kleine dingen zitten, zoals de vraag 'Waarom was je op die plek?', waarmee je een deel van de verantwoordelijkheid bij het slachtoffer neerlegt. Deze reacties kunnen schadelijker zijn dan de grensoverschrijdende ervaringen zelf.

GRENZELOOS STERK: SAMENWERKEN TEGEN SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

PANELGESPREK TIJDENS DE WORKSHOP

Hoewel sommigen bang zijn dat een gesprek over seks ertoe leidt dat jongeren er vroeger mee beginnen, is het tegendeel volgens Jowi waar: uit onderzoek blijkt juist dat ze door zo'n gesprek op latere leeftijd met seks starten en bewustere keuzes maken. Daarnaast komt volgens Saaniya de eerste seksuele voorlichting nu meestal niet van de ouders, maar via doorgestuurde pornofilmpjes. En op school blijft het vaak bij de biologieles, maar gaat het niet over wat wél gezond en fijn is – seks kan namelijk ook mooi en plezierig zijn.

Femke pleit verder voor weerbaarheidstraining en meer informatie over waar je terecht kunt als het je overkomt. Daarnaast vindt ze dat meer naar de ouders gekeken moet worden: die kunnen leren om lichaamstaal te herkennen, zodat ze weten wanneer iets niet oké is. Ook Romy denkt dat daar nog veel te winnen valt. Want hoewel onhandigheid er op jonge leeftijd bij hoort, ziet ze daardoor ook vervelende dingen gebeuren; de vraag 'vind je het oké?' wordt namelijk vaak niet gesteld.

Hoe herken je signalen dat er iets gebeurd is?

Als mensen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben meegemaakt, kan dat volgens Jowi en Saaniya op verschillende manieren tot uiting komen. Ze kunnen de plekken waar het heeft plaatsgevonden gaan vermijden, opeens lagere cijfers op school halen of hun kledingstijl veranderen. Slachtoffers kunnen heel introvert worden, zich isoleren, zichzelf beschadigen of last krijgen van depressies. Maar ze kunnen ook juist extravert gedrag laten zien en heel veel interesse in seks gaan tonen. En soms merk je simpelweg niets.

“EEN AANGRIJPENDE WORKSHOP. HEEL DAPPER DAT FEMKE HAAR VERHAAL DURFDE TE DELEN, WANT DIE ERVARINGEN BLIJVEN NU NOG VAAK ONDER DE RADAR. IK SCHROK ERVAN DAT 75% VAN DE SLACHTOFFERS MET VICTIM BLAMING TE MAKEN KRIJGT. IK HAD MEER EMPATHISCHE REACTIES VERWACHT”

DANOU MUDDE, JONGERENWERKER MET DIJK EN WAARD

WORKSHOP

EEN JONGERENTOP VOL BELOFTEN!

Tijdens de gezamenlijke afsluiting van de JongerenTop NHN 2024, is Gregory's medepresentator Milo Berlijn ook gearriveerd. Na een rondvraag aan de bezoekers – Wat vond je ervan? Wat neem je mee? Wat hopen we dat we bij de volgende JongerenTop bereikt hebben? – is het tijd voor de presentatie van het gezamenlijke kunstwerk. Milo vraagt welke organisatie het doek graag zou willen hebben. En is het mogelijk om, in ruil daarvoor, iets leuks terug te doen voor de jongeren uit de podcast?

Na een uitgebreid dankwoord aan iedereen die aan de JongerenTop heeft meegewerkt, blijkt dat De Spinaker VSO Alkmaar het kunstwerk graag wil hebben. De bijeenkomst komt met een aantal beloften ten einde. De Spinaker zal als tegenprestatie een fantastische lunch voor de jongeren verzorgen. Er staat een gezellige borrel klaar voor alle bezoekers. En over twee jaar vindt een nieuwe JongerenTop plaats, met véél meer jongeren, want: Nothing about us without us!

“IK HEB ERUIT GEHAALD DAT JE VOORAL MÉT JONGEREN IN GESPREK MOET GAAN OVER WAT ZIJ WILLEN IN HET ONDERWIJS”

–
JOËLLE KEUR, HUMANITAS NOORD-KENNEMERLAND

IK SPRAK IEMAND DIE AL JAREN OP DE JONGERENTOP KOMT. IK VROEG HEM NAAR HET GROOTSTE SUCCES. DAT IS VAAK MOEILIK MEETBAAR, MAAR HIJ VERTELDE DAT HET GROOTSTE SUCCES OP HET PODIUM STAAT: GREGORY

IK HEB TWEE WORKSHOPS GEGEVEN, MAAR HET ZOU EEN MOOIE TOEVOEGING ZIJN ALS DAAR NOG MEER JONGEREN BIJ ZIJN. ALS VOLWASSENEN IN DE MEERDERHEID ZIJN, IS HET LOGISCH DAT VOORAL ZIJ MET ELKAAR IN GESPREK GAAN”

–
JAZ

“GEWOON OVERHEEN SCHREEUWEN!”

–
LEEFTIJDGENOOT SYLVIA VANUIT HET PUBLIEK

MILO BERLIJN,
PRESENTATOR JONGERENTOP NHN 2024